Beszélgetés Horváth Lászlóval, a kincses város száguldó fényképészével 2.
Ellenzéki polgármesterként kétszer nehezebb – vallja az MPP elnöke, Mezei János 4.
Szakmai kiégés: amikor a munka értelmét veszti 8.

Erdélyi Napló

2020. FEBRUÁR 6.
XXX. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM
WWW.ERDELYINAPLO.RO

FORRÁS: FACEBOOK/VÁGTÁZÓ CSODASZARVAS

Zenészek fogtak össze Székelyföld autonómiájáért

6–7.

Rossz válaszok elvándorlásra

Rostás Szabolcs

Ha hiszünk a „minden rosszban van valami jó” közmondás örök érvényűnek mondott igazságában, akkor képesek vagyunk a viszonylag „jó” oldalát is látni annak, hogy ekkora hírverés övezi a két Srí Lanka-i vendégmunkás gyergyóditrói alkalmazásával kapcsolatos ellenkezést. Az idegengyűlölet és a rasszizmus vádján túlmenően ugyanis a ceyloni pékek székelyföldi foglalkoztatása felszínre hozott, a közbeszéd tárgyává tett egy olyan jelenséget, amely a rendszerváltás óta folyamatosan téma, mégsem tud mit kezdeni vele a romániai társadalom, vele együtt pedig a politikum. Ez pedig nem más, mint az el- és bevándorlásnak a hazai munkaerőpiacra, valamint az ország demográfiai kilátásaira gyakorolt hatása.

Romániából az 1989-es rendszerváltás, de főleg a 2007-es európai uniós csatlakozás óta mintegy ötmillió polgár vándorolt külföldre, 2018-ban 240 ezer lakos hagyta el az országot. A valamikor 23 milliós ország lélekszáma ma alig haladja meg a 19 milliót, és oda jutott, hogy az elvándorlási arány dinamikája tekintetében világviszonylatban csak a háború sújtotta Szíria előzi meg. Mondani sem kell, hogy a boldogulásukat külföldön keresők túlnyomó többségét a fiatal, aktív kategóriák alkotják, aminek az a következménye, hogy vészjóslóan apad a munkaképesek száma, ezzel egyidőben elöregszik a társadalom. Nem véletlen, hogy az ENSZ előrejelzése szerint 2050-re 14,5 millióra csökken Románia lakossága, amennyiben nem változnak a népességet befolyásoló főbb mutatók.

És mi az itthoni válasz arra a kihívásra, amit az elvándorlás jelent, és amelyet tavalyi romániai látogatása során Ferenc pápa az ország legsúlyosabb társadalmi problémájának nevezett? Nagyjából semmi. Időnként – jobbára politikai célból – elhangzik ugyan a külföldre távozott romániai vendégmunkások hazacsalogatásának vágyálma, ennek beteljesedéséért viszont a politikum, a mindenkori kormányok és a gazdasági szféra roppant keveset tesz. Amíg az életszínvonal nem emelkedik számottevően, amíg a 270 eurós nettó minimálbér és a 650 eurós átlagbér a legalacsonyabb az EU-ban, jóformán magától értetődő, hogy a munkaképes lakosság jelentős része külföldön keresi boldogulását. Amíg a ditrói pékség tulajdonosai átlagosan 1100 lejes bért nyújtanak alkalmazottaik számára, ne csodálkozzanak, hogy a ditrói székelyek inkább az ezer eurós kinti fizetést választják.

Ugyanakkor a hazai hatóságok egyelőre egyetlen gyógyírt véltek felfedezni a munkaerőhiány orvoslására: a munkáskézimportot. A munkáltatók nyomására Románia egyre tágabbra tárta kapuit az EU-n kívüli munkavállalók előtt: miközben 2016-ban még csak 5500-an kaptak engedélyt, tavaly a kormány már 30 ezerre emelte a nem uniós országból alkalmazható vendégmunkások létszámát. Márpedig súlyos hiba azt hinni, hogy az ázsiai, afrikai, közel-keleti vendégmunkások masszív foglalkoztatása jelenthet megoldást az ország munkaerő-piaci és társadalmi problémáira. Lám, a ditrói esetből kiindulva – józan hangokat megpendítve – éppen bukaresti közgazdászok intenek arra, hogy a jelenlegi tendencia mellett az évi több tízezer ázsiai behozatala néhány évtizeden belül oda vezethet, hogy a bevándorlók (és családtagjaik) számottevő és aktív szerepet töltenek majd be az ország gazdasági, társadalmi és politikai életében. Ami a hazai lakosság elöregedése közepette igencsak hangsúlyos lesz.

Erre a végkifejletre a többi kelet-közép-európai országhoz hasonlóan Románia sincs felkészülve. A kérdés csak az, hogy a továbbiakban is csak tehetetlen szemlélője lesz-e a folyamatnak.